

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illustrissimi Domini Simonis De Fierlant, Hispaniarum Ac
Indiarum Catholico Regi, In Hispania Ac Belgio, A Concilio
Status, Brabantiae Cancellarii, Catholico Ab Affectu
Tractatus, Quo, Clarissime ...**

Fierlant, Simon de

Coloniae Agrippinae

Art. II. Libri Macariani.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37059

ARTICULUS SECUNDUS

Libri MACARIANI.

Impietatis quoddam genus jam inde ab antiquis temporibus creditum est, quietos mortuorum manes sollicitare; & ut erat veterum Gentilium in rebus propè omnibus stultra nimium, & anilis, ut eam vocat Tullius, superstitio, ita nec in fabulis majorem, nec in historiis habemus, aut pluribus ceremoniis celebrari solitam, quam quæ ad mortuos, eorumque sacra, & funebria iusta pertinebat. Quam quidem superstitiosam adeò Religionem, ut ineptos Gentilium ritus, execrata semper Ecclesia, præcipuo tamen quodam in mortuos amore ferri nos voluit, ut adeo Christiani etiam hominis non sit piam defunctorum memoriam temerare. Quorsum autem hæc omnia? ut omnes nempe intelligant, quam ab omni hujusmodi impietatis suspicione immunis esse debeam, qui pro mea in Eruditissimum D. Macarium Havermans Christiana charitate eam, quam par est, ejus manibus æternam quietem piè precor, sanctèque hic primo in limine profiteor, nihil mihi magnopere cum ipso Macario esse negotii; ipsum amo, sed ita, ut libros tamen ejus, & noxiam cum libris doctrinam oderim: ut adeo, quod in eo mortuum est, non sollicitem; quod ex eo
superest

ET INFELIX CONCORDIA. 65

superest adhuc, & vivit, hoc impugnem, & sanè quàm libris cum liberis affinis, & eadem propè est vox, tam non diversa inter utrosque, est ratio, ut amari Pater & Author possint, dum meritas illi suæ temeritatis pœnas patiuntur; nec Patris, aut Authoris manes violari debeant, ut eorum Pupilli, seu libri, seu liberi reprehendantur meritò & castigentur. Macarium igitur non nisi quâ adhuc vivit parte aggredior; spirant enim, & vitâ quâdam posthumâ in scriptis suis vivunt Authores, & in iis non mortui minùs, quam vivi nocent. Quamquam quis iste meus est scrupulus? quasi non ea sit Adversariorum etiam quotidiana consuetudo: nisi fortè Molinæ, Lessii, aliorumque scripta ab acribus Bajo-Jansenistarum calamis Authorum mors vindicaret; imo ipse Macarius quàm in Scholasticorum libris arrodendis assiduus, quam in exagitandis Casuistarum sententiis est vehemens? quorum herculè, si vixisset, grave maturumque supercilium, ferre ut arbitror, non potuisset.

Illud præterea monitum hic te velim, Lector Benevole, ut si fortè reliquo deinceps opere, quod quidem necesse erit aliquando fieri, Eximium D. Gummarum allocutus, ipsum etiam Macarium videar compellare, non planè desipere me putes, qui mortuum alloquar: est potens quoddam, & vehemens allocutionum genus, quod responsum non exspectat, & habet suas ad mortuos etiam apostrophas figurata Rhetorica. Quid quod & sæpè Macarii

nomine non tam ipsum Macarium, quam ejus doctrinam, aut doctrinæ hæredes venire velim : tu pro tua prudentia, ut res & locus feret, commodè interpretaberis, ego id semel hic volui dictum, quod non sine fastidio sæpius postea repeterem.

§. I.

TYROCINIUM THEOLOGIÆ
MORALIS.

Varii Macariano prælo libri prodierunt, & ita multi, ut aliquorum suspicio, nec fortè temeraria, fuerit pluribus eum manibus, pluribus scripsisse calamis; ex quo enim ex imis Scholæ subselliis translatus ad Cathedram ex Discipulo derepente Magister est factus, parum fuit novitio Professori juvenilem vocem domesticis parietibus circumscribere, publicum per libros Magisterium affectavit. Et anno quidem 1674. hoc est eo ipso, quo Methodus Gummariana prodiit, Tyrocinium Theologiæ Moralis edidit; quod sequenti deinde anno 1675. hoc est eo ipso, quo Moralis Gabriëliana male ominatam lucem aspexit; de novo auctum, & correctum editione alterâ recusum est : nec malè in unum propè annum tam similibus librorum natales inciderunt : ejusdem & messis, & æstatis aristas similis farinæ videas.

Hæ

ET INFELIX CONCORDIA. 67

Hæ Macariani ingenii primitiæ mirum quantum Novatoribus placuerunt, & habent hoc præcoces fructus, ut gratoris saporis, aut sint, aut esse credantur. Hinc tot recentis opusculi præconia legimus; suo enim quisque pro gustu, quod sibi sapit, hoc laudat: Vin aliqua? *Ex genuinis sacræ scientiæ fontibus depromptum, non minus piè quam solidè stabilitum*: ita Arnoldus Eyben. *E limpidissimis SS. PP. præsertim S. Augustini, doctrinæ fontibus adinstar purissimi rivuli scaturiens, eruditione sua non tantum intellectum illuminat, sed & voluntatem inflammat ad castum Dei amorem*: ita Laurentius Neesen. Nec hic stetit ejus laus, sed cum D. Joanne de Witte totum librum cum probet, titulum, & Tyrocini nomen abjudicat; & ille quidem *Moralis Theologiæ Magisterium*; hic verò *Magisterium Christianæ Perfectionis Theologiæ*, inscribendum potius judicant, credo ut deterioris fortis non esset liber, quam Author, quem Theologico Tyrocinio vix egressum Magistrum in Cathedra videramus.

Atque ita Tyrocinium alii laudavere; & tanto alienum opus laudavere honestius, quanto proprium superbius commendatur: nam quod scias, nihil de suo libro humile, nil vulgare sentit ipse Macarius; & ut omnem honesti rationem impleat, fastuosum Adversariorum contemptum ad sui Tyrocinii præconium gradum vult esse primum: audiamus: *quot Theologias Morales non edidit* (hoc sæculum)

commenta Theologorum Philosophicis stabilita rationibus, exquisitis turgida probabilitatibus, humanis prægnantia inventis, tum paucis interjectis ita prosequitur: Libellum novum (offero) ex antiquitatis venerandæ erutum arcanis, priscorum insistentem vestigiis Patrum, ut ex illorum (uti fidei Doctorum, ita & morum Magistrorum) sententia mores hominum formentur. Ita aliena ille fastidire voluit & deprimere, ut sua extolleret, & vilis hæc, nec nova ars est, quam in triviis possis, ac foro à vilissima plebe discere, quæ suas, quas proponit venales, tum denique merces commendasse putat, si alienas strenuè contempserit.

At, ut diversa sunt hominum palata; Moguntinis Doctoribus & (ut nihil dicam de Belgis) Coloniensibus amarum, nec Christianum satis sapiebat; & cum Eximio Gummaro, & R. P. Gabriëlis non obscure in eorum novaturientium classem Macarius à Carolo Breunio Facultatis Theologicæ Moguntia Decano compingebatur, qui *Calvini, Iansenii, Baji aliorumque plurium officinam hæresibus, erroribus, scandalis, imò & non paucis in Deum blasphemis destructissimam repetito studio reliquis cum exuviis sibi arrogantes, perniciosissima viginti-quinque hocce in Opusculo (Francisci Simonis de Statu, Origine, &c.) relata, & jam pridem œcumenicorum Conciliorum Decretis, Summorum Pontificum oraculis damnata dogmata nova fuligine tincta ex orco reproduxerunt. Hactenus ille in ejus*
Opus-

ET INFELIX CONCORDIA. 69

Opusculi Censura, quod junctâ piorum supplicatione ad CLEMENTEM X. Pontificem Maximum suppliciter offerebat Franciscus Simonis, qui alia dum lustrat, & scrutatur sedulus & Christianus indagator feliciter *arcana* quædam *venerandæ Antiquitatis*, ex quibus magna sui parte *erutus*, & *Patrum* quorundam non plane *priscorum* nomina detexit, quorum *vestigiiis insistit novus* hic Macarii *Libellus*.

At nec Carolus Breunius, nec Franciscus Simonis impunes abierunt; vapulavit uterque in Apologetica Macarii pro suo Tyrocinio ad Pontificem Maximum, contra injustam accusationem Francisci Simonis, Epistola, quæ in sua divisa capita Libelli speciem præfert: hac in re prævium R. P. Gabriëlis secutus Exemplum, qui & ipse eodem anno mense Februario contra eundem Franciscum Apologeticas pro sua Morali Diabolica Theses cum supplice item Epistola Pontifici Maximo inscripserat: verba ejus aliqua §. ultimo Superioris Capitis non sine laude retulimus. Nil profuit, ut eventu patuit, sua Patri Gabriëlis Apologia? quid sua Macario profuerit nescio, hoc scio, si sua eum non defendat felicius, habet Macarius, quod timeat; nisi fortè meliora speret, quod petulantius scripserit. Poterat certè ab ipso Francisco Simonis, aut si fortè amiciorem malebat magistrum, à P. Gabriëlis discere, moderatius coram Pontifice agendum, & cujus adeo hac in re exemplum æmulabatur, ejus etiam modestiorem

debuerat scriptionis modum imitari, & cum P. Gabriëlis de solito suo, vehementiori que impetu aliquantulum remittere: hoc scilicet & ipsa humanitatis ratio, & sanctissima in terris, quam alloquebatur, Majestas exigebat.

§. 2.

*EXAMEN PENTALOGI
Diaphorici, & minores alii MACARII
Libelli.*

Longum esset pluribus & diligentius libros omnes excutere, nam ad mortem usque singulis propè annis libros singulos elucubravit; laudandus sanè pro diligentia tam assidua, si meliori in causa, & quam Christianè sæpè, tam non multis in locis Bajo-Jansenianè scripsisset; hoc unum interim universim dici potest, si vitæ brevioris spectes angustias, multa; si utilitatem, parum; si periculum, nimium eum scripsisse. Cæterum ubique sibi similis juvenili impetu abripitur, & acerbiori usus calamo, in omnibus non dico libris, sed paginis Scholasticos Theologos, eorumque doctrinam acriter adè imperit, ut hoc in genere confæderatis suis palmam longè præripiat; prout sequenti capite manifestum re ipsa fiet. Ridiculus mihi interea est dilectionis proximi defensor, dum libello integro disquisitione Theologica hanc quæstionem discutit:

An

ET INFELIX CONCORDIA. 71

An satisfiat præcepto dilectionis proximi per hoc, quod proximo exhibeamus signa externa, seu externa dilectionis officia, simul non habendo odium erga proximum. Si viveret, hanc item ei quæstionem discutiendam proponerem: An satisfiat præcepto dilectionis proximi per hoc, quod charitatem semper habeamus in ore, & habere nos dicamus in corde; externis interim odii signis, quæ voce, quæ scripto, mille acerbè conviciis proximum impetamus. Et verbis puto sanctius, & non pro suo facto, hanc quæstionem resolveret.

Jam vero quam dilectionis magister ridiculus, tam ridiculus quoque est alienæ doctrinæ examinador in examine Pentalogi; nolim quidem defendere Pentalogum Diaphoricum; peccat ille, fateor, multis in locis, nec examinari tantum, sed & castigari meritus est: quid ergo? id rideo, ollæ à cacabo nigredinem objici, & exprobrari. Et nos quidem capite quarto ipsum illum Macarianum librum *Examen Libelli cui titulus, Pentalogus Diaphoricus, &c.* feliciter, ut spero, examinabimus, & illud videbimus, quam non nitidæ fuerint scopæ, quæ alieni libri sordes evertere voluere: quare de hoc quidem libro, cum de Sacramento Pœnitentiæ, & dilatione in primis absolutionis studiosè agat, suus erit & frequens toto passim quarto capite locus; hic illud scias, Lector Benevole, non Antverpiâ nobis Macarium istud opus, sed Parisiis submisisse; ut adeò minus postea mirere, nullum alium ejus librum Vergeriani plùs & Arnaldini spiritus habere.

Vis

Vis porro videre, quàm Augustini melior discipulus videri velit, quam Apostolicæ & Pontificiæ Sedis filius? habe tibi in Thesisibus 8. Mart. 1677. tum eodem anno in Libello cui titulus: *Dissertatio Theologica de Auctoritate SS. Patrum præsertim P. Augustini*: utrobique hæc non sine stupore verba legimus, quæ ipse me-herculè, si viveret, Magnus P. Augustinus Apostolicæ Sedis acerrimus vindex suo ipse deleret calamo, aut stylo potius ferreo, ne vestigium ullum superesset, penitus eraderet; sic enim ait: *An bene procedant, qui ubi urgentur clarissimis S. Augustini locis, ab Augustino ad Pontificum Bullas, & Decreta appellant?* Respondeo PESSIME TALES PROCEDERE. Benè in hæc verba Speciminum collector: *Hic Professor more suo respondet confidenter. Piæ aures mallent audire responsionem sic temperatam: Respondeo non bene tales procedere, si destituant Auctoritatem S. Augustini ut desperatam: procedunt verò bene, si postquam piè conati sunt explicare testimonia Augustini, vel eo te remiserunt, ubi illa piè sunt explicata, vocent te ad Pontificum Bullas, & Decreta, quæ ipsis videntur non minus clara, quam tibi testimonia Augustini.* Ita ille: quid Macarius præterea? juvat enim alternos audire. *Vnde clarè deduco, quod ubi quis invenit doctrinam clarè in Augustino fundatam, illam absolute possit tenere, & docere, NON RESPICIENDO AD ULLAM PONTIFICIS BULLAM.* Excipit hæc prudenter verba Speciminum non otiosus collector, &

tuta

ET INFELIX CONCORDIA. 73

tuta negat in praxi : Nihil utpotè facilius contingit ,
 quam ut juvenis Theologiæ Professor , præcipuè cui primos
 ingenii impetus non satis sedaverint cogitationes tetricæ Lo-
 gicorum , aut Methaphysicorum , sibi persuadeat clarum
 se reperisse fundamentum doctrinæ suæ in Augustino, cujus
 scilicet asserta ad unum omnia approbata sint summa Ec-
 clesiæ Authoritate. Pergit Havermannus : Verum demus
 gratis aliquem in particulari non posse ostendere discrimen
 inter suam sententiam , & damnatam opinionem ; an
 statim irreverens , & injuriosè dici deberet in Augustinum,
 si ejus authoritatem obtenderet ? Respondeo , non : si
 videret Viros doctissimos & piissimos , etiam post Bullam
 Pontificis , quæ damnat illam opinionem adhuc docere illam
 sententiam sciente & non contradicente S. Sede. Non tace-
 bit hic Collector , de quo supra , qui si alibi tacuisset ,
 hic certè loqueretur , & magnum , ait , onus imponit
 S. Sedi hic Professor ut eam oporteat scire illicò , si quid in
 aliquo mundi angulo aberrarint Theologi : deinde ut con-
 tradicere illicò debeat , autumò , Bullam expediendo , aut
 Decretum Apostolicum. At nec tacere ego hic possum ,
 & quis bene Catholicus hic taceat ? nam quid tibi cum
 nova illa Bulla , quam expediret Apostolica Sedes ? quid
 cum Apostolico Decreto ? si ab Augustino , te Judice ,
 ad Pontificum Bullas , & Decreta PESSIME appellatur ,
 si NON VIS RESPICI AD ULLAM PONTIFICIS BULLAM ,
 si Augustini etiam tum authoritatem obtenderes , si videres

K

Viros

Viros doctissimos & piissimos etiam post illam novam Bullam Pontificis adhuc docere illam tuam sententiam, quam inter & damnatam opinionem discrimen non possis ostendere. Ita qui loqueris, non merito à me audias in os tuum regeri, tuum illud, dum pro tua charitate integras Scholasticorum centurias juvenilibus lacertis assiduò flagellas, in libris tuis centies repetitum quo hæc vergunt? quo hæc vergant nemo non videt, judicet Sua Sanctitas quo hæc vergant. Imo judicet Sua Sanctitas quo tua illa vergant. Videamus (sed ante liceat sic quasi brevem per parenthesis exclamare; ô lepidum! ô festivum probabilitatis hostem! Viris piis ac doctis tantum tribuere, ut ante omnem Pontificis condemnationem ob eorum auctoritatem sententia probabilis sit aliqua, & dicatur, capitale Macario scelus est; quid ipse interim? perstat in sua sententia pertinax etiam post Vaticana fulmina, dummodo etiam post illa doceri eam videat à Viris doctis & piis: hoc autem quo nomine appellabimus? aut multum fallor, aut hæreticorum pervicaciæ affinius illud est, quam Scholasticorum tam exosæ probabilitati) nunc quod dixeram videamus.

R. P. Philippus de Hornes hanc Antverpiæ 30. Thesis 9. Julii 1675. propugnandam se Præside posuerat: *mirum nulli videbitur Adversarios pro se citare S. Augustinum, si ea, quæ habemus Thesi 6. rectè consideret, perpendat-que quæ habet D. Thomas in Ioan. cap. 1. Lect. 7. litt. H*
nempe

nempe Augustinum aliquando ita scripsisse, ut videatur hæreticis favere, adeoque cautè legendum: solere hoc item omnes, qui sententias novas inducere gestiunt. Habuere hoc solenne semper dogmatistæ, magno Augustini nomine abuti ad libidinem cogitationum suarum: hoc Faustus Rhegiensis, hoc Seraphion hæreticus, hoc Berengarius ostentabant: Claudius Tauriniensis contemptor Patrum, unum Augustinum ferebat in manibus; Wicleffus Ioannes Augustini appellari voluit; nota est Lutheri impia exultatio: AUGUSTINUS TOTUS MEUS EST: Calvinus denique cum cæteros fere Patres abdicaret, Augustini sententias tot accumulavit, ut in ejus libris Augustinum sæpius, quam Calvinum loqui gloriantur Calvinistæ. Inspiciamus etiam Catholicos, qui à veritate deviare, eos idem fecisse comperiemus. Quis se Bajo & Jansenio cum Augustino sentire magis profitetur? vix aliud quam loca D. Augustini, quibus hæreticè abusi sunt, eorum libri continent. Non igitur terreamur, imo suspectum habeamus dum aliud nihil, quam S. Augustini auctoritatem clamant, &c. Hæc tu verba ultima: Non igitur terreamur, &c. A reliquis decisa ex ejus Thesisibus, quas non sine magno (ut loqueris) animi marore pii (Bajo-Janseniani) deplorarunt, Pontifici Maximo in tua illa humili Apologia ex tui defensore adversariorum factus accusator judicanda cum obtulisses, non poteras quin in lugubres exclamationes erumperes: pro dolor! Bone Deus! in quæ sæcula incidimus! quo res Christiana

*Devenit ! nec poteras tui epiphonematis oblivisci ; judicet
 Sua Sanctitas quo hæc vergant. Quo autem vergunt ?
 indammum Ecclesiæ , in SS. Patrum contemptum. Nolim
 ego pro R. P. Professore Apologiam conscribere non ata-
 tem modo , sed & eruditionem habet Theologicam ,
 ut meæ defensionis minimè indigus pro se loquatur ; sed
 nimirum defendi non debet , quem illa ipsa , quæ arrodit ,
 verba absolvunt. Quid enim ait ? *Suspectum habendum
 dum Sancti Augustini autoritas clamatur ?* imo vero
 dum NIHIL ALIUD clamatur , non Pontificum Bullæ
 clamantur , non Apostolica Decreta clamantur ; nam is
 hæreticorum mos est , unum Augustinum clamare : hunc
 Calvinus , hunc Lutherus ad ravim usque clamabant ; Pon-
 tificum Bullas , Apostolica Decreta aniles veluti fabulas
 explodebant , ex unius Augustini sententia statuenda de-
 finienda , credenda dicebant omnia : quos tu si ad Pon-
 tificum Decreta voces , ipsis Macarii verbis PESSIME ,
 dicant , *ab Augustino ad Apostolica Decreta appellari* ,
 si instes tamen , & pro Romanæ Sedis , Ecclesiæque
 autoritate Catholicè pugnes ; nihilo modestius verbis
 item nostri Macarii reponant : *doctrinam clarè in Augu-
 stino fundatam absolutè teneri posse & doceri NON RESPI-
 CIENDO AD ULLAM PONTIFICIS BULLAM. Liccat inte-
 rim mihi bona tua venia in tuas nœnias exclamare , & ita
 exclamare , ut ipsa Sedes Apostolica audiat pro dolor !
 ita loqui Catholicum ! Bone Deus ! in quæ sæcula in-
 cidimus !**

*cidimus ! quo res Christiana devenit ! liceat tuo uti
epiphonemate judicet Sua Sanctitas quo hæc vergant.*
Vergunt in Ecclesiæ damnum, in manifestum Romanæ
Sedis contemptum, in totius Catholicæ sub uno in terris
capite fidei ruinam : primum enim est nominare nolle,
alterum non curare, tertium denique prorsus explodere;
& explosit quidem manifestè Piëtavii Religiosus ille, de
quo Joannes Filleau Eques S. Michaëlis & Consiliarius Re-
gius in Gallica sua relatione Juridica cap. 13. pag. 86. ita refert:
Religiosus, cujus nomen tacere volo ne odium ei & infamiam
apud Posteris conciliem, dedecorans candorem suæ
vestis eo audaciæ, imo potius impudentiæ venit, ut in has vo-
ces proruperit: *malo errare cum Augustino, quam benè sentire
cum Papa.* Quam vereor ne plus aliquid cum hoc Religioso
commune habeat Macarius quam colorem: interim eam
in Augustinum æque ac Ecclesiam blasphemiam evo-
muit Piëtavus ille Religiosus occasione Bullæ Apostolicæ
Innocentii X. in librum Jansenii, quasi in libro illo
S. Augustini doctrinam condemnasset. Vide in quod
impietatis præcipitium affectatus ille, ac nimius Augustini
amor Iansenianos dejiciat, si tamen Ecclesiæ & Pontificis
Auctoritatem tam Calvinianè prodere non odisse potius
Augustinum sit, quam amare.

Atque hæc longius fortè quam aut velint Macariani aut
tu etiam Lector expectaras; sed studio tamen & de indu-
stria, non casu, aut scribendi impetu penitus illa examinavi

ut omnes intelligant, quam nullam veri habeant speciem, quæ in scheda ejus funebri tam speciosè inserta video: *doctrina ejus variis libris contenta Sanctissimo Domino exhibita sine nævo inventa est.* Nam ut Bajani nihil, nihil Janseniani in suis uspiam libris docuisset, & in hoc peccasset uno, quod contempnim adeo de S. Sede, & Pontificiis Decretis scripssisset, existimare potes Lector, qui quidem Catholicus es, *doctrinam ejus Romæ Sanctissimo Domino exhibitam sine nævo inventam?* At nos fictitiis illis approbationibus, jam toties decepti non credimus; damnatos Jansenii, damnatos Baji, damnatos scimus P. Gabriëlis errores & damnatos credimus, qui Decreta Romana legimus, & reveremur; quibus quidem damnatis, Macarii libros Romæ approbatos esse animum non induco ut credam; ita enim ad eos accessisse suis in libris Macarium ostendam, ut facilè assequar, cur nos adeo velit Bullarum Pontificiarum oblivisci & ad Bullas Pontificias nolit appellari. Tu interim Lector hætenus à me dictis hoc dabis, ut tantisper judicium suspendens illo Macarianorum præjudicio abripi te ne patiare; ego illud sub hujus opusculi finem sublaturum penitus me confido, atque illic eo commodius, quod plures ante nævos exhibuero; ubi & totam schedam funebrem expediam, & novam doctrinæ ejus, quam meretur, Panegyrim dabo.